

Slovenska zveza na Švedskem

Slovensko GLASILO

Slovenska BLADET

POMLAD/VÅR 2022

ISSN-2000-2173

Št./Nr 78

Letnik/Årgång 21

Slovenska riksförbundet i Sverige

Slovensko GLASILO / Slovenska BLADET
Marec 20212, Št./Nr 78, Letnik/Årgång 21

Izdajatelj/Utgivare: Slovenska zveza na Švedskem / Slovenska riksförbundet i Sverige, PG:72 18 77-9

Finančna podpora: Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu; članarina SZ

Slovensko GLASILO (2002) izhaja 4x letno v 580 izvodih

Naslovnica/omslag: David T.

Zadnja stran/sista sidan: Uredništvo/redaktion

Za vsebino objavljenih člankov so odgovorni avtorji. Pisma društev, ki niso člani Slovenske zveze, in oglase posameznikov objavljamo le, če je v glasilu dovolj prostora.

VSEBINA – INNEHÅLL

UVODNA BESEDA – INLEDNINGSORD	3
PRESEDIK IMA BESEDO	4
SLOVENSKI DOM GÖTEBORG	7
SKD FRANCE PREŠEREN, GÖTEBORG	10
SLOVENSKO DRUŠTVO SIMON GREGORČIČ KÖPING	12
SKD SLOVENIJA, OLOFSTRÖM	20
PLANIKA – MALMÖ	22
SLOVENSKO DRUŠTVO STOCKHOLM	23
SKM	25
SMEH JE POL ZDRAVJA –	30
ETT GOTT SKRATT FÖRLÄNGER LIVET	30
V SPOMIN – IN MEMORIAM	34
PISMA BRALCEV	36

Glavni in odgovorni urednici/ huvudredaktörer: **Danni Strazar, Suzana Macuh**

Oblikovalka & slov. lektura / Teknisk redaktör: **Danni Strazar**

Naslovi & lektura šved. besedil / Adresshantering: **Suzana Macuh**

Častna članica uredništva/hedersmedlem: **Augustina Budja Bencek**

Naslov uredništva / Redaktionsadress: **Slovenska riksförbundet i Sverige**

Box 145

731 23 Köping

E-naslov/E-post: **slovenskoglasilo@gmail.com**

Svoje prispevke pošljite na zgornji naslov do 5. junija 2022!

Skicka era bidrag till Slovenska BLADET senast den 5 juni 2022, adressen ovan!

UVODNA BESEDA – INLEDNINGSORD

Ko smo zbrali prispevke za tokratno glasilo, se nikomur ni niti sanjalo, da pravzaprav sredi marca glavna tema sploh ne bo več pandemija Covida-19, kot naši dopisniki še omenjajo v svojih prispevkih, temveč se je skorajda sredi Evrope zgodilo nekaj popolnoma nepojmljivega za 21. stoletje, ko bi se morali osredotočiti na reševanje naše ljube Zemlje, na gradnjo lepših odnosov in trajnostnega sveta.

Vojaški napad Rusije na Ukrajino je zagotovo ogromno ljudi pretresel v dno srca. Sama sem bila skorajda teden dni popolnoma ohromela. Po glavi človeku hodi ogromno stvari, predvsem pa ni nič prijetno živeti z občutkom, da lahko en sam predsednik države grozi vsej Evropi. Kaj hitro sem znova ugotovila (žal sem to zaznala predvsem na spletu po slovenskih objavah), da si ljudje znova zelo nekritično tolmačijo dostopne vire (tudi lažne) na spletu in celo opravičujejo Putinov napad. Ker imam premalo pogleda tudi v ozadje bližnje zgodovine Ukrajine (in predvsem je spet težko vedeti, kaj je res in kaj ne), bom svojo (ne) politično analizo s tem zaključila. Si pa iskreno želim, da se stvari ne bodo v prihodnosti odvile v smeri oboroževanja in vojn, temveč miru in zgolj miru. Ne pozabimo (pa če se sliši še tako nepredstavljivo): dobro lahko človek deluje le v svojem mikrookolju. Ne glede na dogodke po svetu sem prepričana, da če sami delamo dobro, bo to vplivalo dobro tudi na ljudi okrog nas. Ko nas vse nekaj pretrese, je najbolje stopiti korak nazaj in najti tisto, kar imamo radi. Mene osebno je pred popolnim obupom rešil glasbeni teden, vsak pa seveda poišče svoj ventil »sproščanja«. Verjemite, pomaga. Predvsem pa: spoštujmo se med seboj. In upajmo, da se politiki streznijo in ne pozabijo na ljudi.

* * *

När vi samlade in era bidrag inför detta nummer, kunde vi aldrig föreställa oss att det stora samtalsämnet för nuvarande i n t e skulle vara Covid-19 (detta nämns förvisso fortfarande i era inskick) Utan i stället handlar samtalsämnet numera om detta tragiska som hänt i Centraleuropa – något fullkomligt orimligt för 2020 talet och när vi egentligen skulle behöva fokusera på att skapa en hållbar planet istället.

Rysslands invasion i Ukraina har säkerligen skakat om vår vardag, händelsen fick mig ur balans under säkert en vecka. Vi har säkert fått många tankar och funderingar och det är inte alls trivsamt att leva med känslan av att en endaste president i ett land kan hota hela Europa. Snabbt insåg jag (framförallt tack vare slovenska sidor) att vi människor är snabba på att inte vara källkritiska och därmed kanske till och med ursäktas Putins attack. Eftersom jag kan för lite om Ukrainas historia (och återigen är det svårt att veta vad som är sant och inte) kommer jag att avsluta mig icke-politiska analys här och nu. Men jag hoppas innerligen att saker och ting kommer att ordna upp sig och freden övertar det som sker idag. Vi får inte glömma (även om det låter so orealistiskt) en god människa kan endast verka i sin mikroomgivning. Oavsett världshändelserna är jag övertygad om att om vi själva är goda, sprider godhet – att det kommer att påverka även andra runt om oss. När vi kommer ur balans, är det alltid bra att ta ett kliv tillbaka och fokusera på det vi tycker om. Min resa med fokus på musik hjälpte till exempel mig för att återigen komma i balans, var och en av oss behöver så klart hitta vårt eget "guldorn" att lägga fokus på. Tro mig, det funkar.

Men framförallt: respektera varandra och nu hoppas vi att politikerna nyktrar till och inte glömmar bort det civila folket.

PRESEDNIK IMA BESEDO

Prisrčno pozdravljeni spoštovani člani društev in obenem člani Slovenske zveze. Pomlad je tu in znova je čas, da nekaj napišem za naše Slovensko glasilo. Upam, da ste vsi dobro in brez večjih težav zakorakali v novo leto, zdravi in polni energije za mesece, ki so pred nami. Preteklo leto nam je pustilo kar precej neizpolnenih načrtov, saj jih je onemogočila epidemija Covida-19. Želim si, da se vsi načrti izpolnijo v tem letu in da znova pridemo na naše stare, dobro znane tire ter znova zaživimo v iskrenem veselju, predvsem pa, da bo prihajalo do srečanj med rojaki.

V letu, ki smo ga začeli, imamo kar precej zastavljenih ciljev in samo želim si, da se nam uresničijo brez večjih težav, kajti sedaj je vse skupaj šlo predaleč in je prehudo, da nimamo vseh tistih stikov in lepih doživetjih, ki so nas vedno navduševali in razveseljevali. Pravijo, da upanje umre zadnje, in sam sem res zelo optimističen in tudi poln energije, veselja in hrepenenja po srečanju in medsebojnem druženju.

Želim napisati in povedati par lepih misli, ki naj nas povezujejo in vodijo pri delovanju v društvih, ali pa ob drugih aktivnosti ter srečanjih: Življenje je navadna mešanica, ga moramo sprejeti, kakršno je, in se poskušati razumeti, nato pa izboljšati. Vse na svetu je najprej majhno, potem pa raste, le težave so na začetku velike, potem pa so vsaki dan lahko manjše.

Res je, da občutimo velike spremembe v življenju na vseh področjih delovanja, kar je seveda zelo zaskrbljujoče. Člani Slovenske zveze smo namreč vsak dan starejši in se seveda bojim, da ne bo pravih moči, da bi se vrnili nazaj na tire, ki smo jih bili vajeni. Kot predsednik Slovenske zveze si želim, da bi vsi dobro ustvarjali na kulturnem in delovnem področju in da bi bilo vse v najlepšem redu, uspešno in zdravo, ter da bi izpolnili začrtane smernice.

Ponekod smo praznovali slovenski kulturni praznik, izpeljali bomo tudi občni zbor Slovenske zveze, hitro za tem pa sledi vseslovensko srečanje skupaj s 50. obletnico društva Köping.

Optimistično se lahko veselimo srečanja za Binkoštni praznik v upanju, da bo to priložnost našega snidenja v tem letu.

Spoštovani, želim vam vse lepo v tem letu, naj bo polno veselja in zdravja ter veliko sreče pri vsem načrtanem delu. Želim, da se vsem nam res uresničijo vsi cilji.

Ostanite zdravi, pazite nase in seveda tudi na druge.

Spoštovani člani Slovenske zveze!

Nagovor predsednika za leto 2022 (objavljen tudi na spletni strani Slovenske zveze) - 8. januar 2022

Spoštovani, vstopili smo v leto 2022 z velikim upanjem in optimizmom ter velikim pričakovanjem, da bo to leto vseeno nekoliko bolj uspešno in naklonjeno z zdravjem do vsakega rojaka in vseh članov Slovenske zveze. Obrnili smo nov list in zopet bo priložnost za nove odločitve, ideje in za nove uspehe. Prav vsakemu želim, naj bodo odločitve modre, ideje ustvarjalne in sreča brezmejna.

Moja želja je, da bi vsi skupaj leto res preživeli v slogi in spoštovanju drug do drugega. Spoštovani člani Slovenske zveze, ob tej priliki vam želim srečno, uspešno predvsem pa zdravo leto, v katerega smo pravkar zakorakali. Naj to novo leto podari življenjski optimizem in notranji mir.

Upam, da je vsak po svoje marsikaj lepega doživel v preteklem letu, gotovo pa je koronavirus tudi slabo vplival na vse, pa še vedno temu ni videti konca. Prav vesel sem bil, ko so sprostili ukrepe, in sem že videl pred seboj večja druženja, vendar se je to kar hitro spremenilo. Sem pa optimist in vidim svetlobo na koncu predora, zato verjamem, da bo prišel čas, ko bomo ponovno lahko uživali in se družili, kot smo prej bili vajeni. Prisluhniti moramo strokovnjakom in upoštevati vsa navodila, da bomo s skupnimi močmi premagali vse te težave.

Tudi v tem letu bomo nadaljevali aktivnosti. Izvedli bomo vse pomembne dejavnosti zveze, ena takšna bo vseslovensko srečanje skupaj s 50. obletnico društva »Simon Gregorčič« iz Köpinga, ki bo aprila. Spoštovani člani Slovenske zveze, tudi letos poskrbimo in pravočasno poravnajmo članarino v društvih in tudi v Slovenski zvezi. Potrudimo se vsak po svojih močeh in v društva ter v Slovensko zvezo privabimo nove člane.

Rad bi izrekel zahvalo vsem za ves trud in spoštovanje. Hvala članom upravnega odbora Slovenske zveze, hvala vsem članom zveze za zvestobo in podporo s članstvom, da lahko delujemo in ustvarjamo še naprej. Z vašo pomočjo nam je veliko lažje ohranjati in negovati slovensko besedo in kulturo za prihodnje rodove.

Prijazen pozdrav vsem skupaj in seveda: **SREČNO!**

Alojz Macuh

Predsednik SZ

Letni načrt dela Slovenske zveze:

Prireditve: Pandemija Covid-19 se žal nadaljuje in prireditve po društvih se izvajajo po dogovoru odgovornih v posameznih društvih.

Januar: Začetek delovanja prostočasnih dejavnosti v slovenskih društvih.

Februar: Praznovanje slovenskega kulturnega dneva po društvih.

Marec: Praznovanje dneva žena in občni zbori po društvih

Občni zbor Slovenske zveze 26. 3. 2022

April: Vseslovensko srečanje in 50. obletnica društva Köping ter praznovanje dvojnih obletic: 30. obletnice samostojnosti Slovenije in 30. obletnice Slovenske zveze

Junij: Binkoštni praznik, romanje v Vadsteno. 4. 6. 2022

Junij: Prireditve in praznovanje: Slovenski državni praznik 25. 6. 2022

Avgust: Srečanje vseh generacij

November: Martinovanje po društvih in jesenska konferenca upravnega odbora SZ. –

December: Miklavževanje in silvestrovanje v društvih.

Upravni odbor SZ

SLOVENSKI DOM GÖTEBORG

Novice iz Göteborga

Pust, zimski dan, gola drevesa, megla kot vsak običajen dan v februarju.

Na začetku februarja je švedski Nacionalni inštitut za javno zdravje preklical vse ukrepe v zvezi s koronavirusom. Le za tiste, ki niso cepljeni, še veljajo priporočila, naj bodo previdni in ohranjajo razdaljo.

Prebivalci v drugih državah (tudi v Sloveniji) so veliko protestirali tako proti cepljenju kot proti ostrim ukrepom o kaznih v primeru njihove kršitve. Saj se zavedam, da cepiva (Moderna, Pfizer in Astra) nimajo za seboj večletnega raziskovanja, toda koronavirus se je pojavil kot strela z jasnega in je pač bilo treba ukrepati.

No, zdaj se je izkazalo, da kljub trem cepljenjem človek lahko zbolí za Covidom-19, vendar pogosto v blažji obliki. Večina ljudi ostanejo doma nekaj dni. Bilo je že tako kritično, da ni bilo dovolj osebja niti v zdravstvenih domovih, v domovih za ostarele, v šolah in bolnišnicah, ker je morala ostati doma vsa družina, tudi če je zbolel samo eden družinskih članov.

(Göta Älv, razgled na Älvsborgsbron, Göteborg)

Sedaj mladi po več ur čakajo, da bodo šli v nočne klube plesat in se veselit. Tukaj ni nobene previdnosti. Da, ta bolezen je res presenetila in zaprla številna vrata v svet. Končna številka umrlih v pandemiji Covid-19 je v trenutku pisanja preko 6 milijonov ljudi po vsem svetu.

Veliko srečanj v cerkvi, društvih, v domovih za ostarele in drugod je opadlo. Sedaj, ko se spet srečujemo, smo veseli in v pričakovanju, da se bo počasi vse normaliziralo. Pa se žal ne bo, saj so vsak dan nove in višje številke okuženih, le v bolnicah na intenzivnem oddelku je nekaj manj hudo obolelih.

Moram pa priznati, da je to bil čas za premislek, bili smo več doma, po nujnih nakupih in spet domov. Telefonskih pogovorov je bilo več. Bomo videli, kaj bo prinesel čas.

Delo v društvu je mirovalo in ni bilo nobenih srečanj ali sestankov. Lahko rečem, da smo se polenili in bo težko spet začeti znova.

Babice obenem upamo, da bomo po dveh letih premora decembra morda lahko spet obiskale Božični bazar nekje v Nemčiji.

Skupina za pomoč (imenovana socialno skupina), je tistim, ki so zboleli, domov poslala voščila za skorajšnje okrevanje. Seveda sem 27. februarja obiskala Štefana Žalika v domu za ostarele, saj je praznoval 85 let.

(Oscar Fredriks Kyrka, Göteborg)

Naši slavljenici:

Junij: Boris Koncilja 80 let

Silva Horvat, 75 let

Milojka Gorjup, 70 let

*Vaš rojstni dan je,
naj bo poln vsega,
kar vas osrečuje.
Vaš rojstni dan je,
naj se življenje zlije
v čudovito harmonijo.*

Želimo vam zdravja, dobre volje in ljubezni sreče. Lepo praznujte in »na zdravje!«.

Leta nam ne prizanašajo, mladi smo prišli na Švedsko, delali, ustvarili družine, obiskovali Slovenijo, sedaj pa mnogi sedijo doma ali v domovih za ostarele in premišlujejo, kaj jim je življenje prineslo.

Da bo le zdravje, kajti tega se ne da kupiti za milijone, in ničesar ne bomo nesli s seboj. Pazite nase in uživajte, bodisi v naravi, doma ali pri svojih najbližjih.

Marija Kolar
za Slovenski dom

SKD FRANCE PREŠEREN, GÖTEBORG

Ob prihodu v novo pomladno obdobje vas bi radi obvestili, da v odboru še vedno upamo na vaše sodelovanje, saj je to plačilo za naš trud, ki ga vlagamo v obstoj društva, čeprav je bilo malo manj dejavnosti v teh dveh letih. Razlog za to seveda poznate. Zdaj smo opravili že 49. občni zbor po vrsti, in sicer 19. 2. 2022 v Pärli. Člani odbora so ostali isti in na čelu društva tudi ostaja naš neutrudni predsednik Lado Lomšek, ki nas je počastil z večerjo, Nevenka P. pa s pecivom.

Prešernov dan smo z nekaj zamude proslavili ob tej priložnosti, saj nam je Nevenka Ušaj prebrala kratek življenjepis in sonet, ki ga je napisal France Prešeren.

Tone nam je popestril večer z nekaj glasbe, in prav z veseljem smo preizkusili, ali nas noge še nosijo v pravem ritmu.

Prišli smo na novo zamisel o srečanju vseh generacij, da bi lažje pridobili tudi mlajše člane skupaj z njihovimi starši in tako nadaljevali srečanja ob naši lepi slovenski kulturi. Možnost potovanja v Vadsteno bo seveda ponujena tudi v tem letu.

Srečanja žena vsak zadnji teden v mesecu še vedno potekajo, saj smo dame postale bolj pogumne in se znova upamo srečevati po ukinjenih ukrepih glede korone. Prijavite se pri Eriki vsaj nekaj dni prej. Prsrčno dobrodošle (glej sliko).

V letu 2022 imamo kar lepo število slavlencev, ki jim voščimo še na mnoga zdrava leta in da bi še naprej pridno obiskovali društvo "France Prešeren", ki bo v naslednjem letu slavilo 50-letnico obstoja.

Dragi slavljenji!
*Vsi zbrani in veseli
smo v Švedski ostareli,
nas z odejo je pokrila,
zdaj pa s pokojnino obdarila.*

Bertil Samuelsson, 85 let
Erika Jacobson, 80 let
Margareta Berglez, 80 let
Anton Bavdaž, 80 let
Anita Strašek, 70 let
Nadica Kociano, 65 let
Irena Lajšič, 65 let

Vsem bralcem in obiskovalcem društva želimo lepe pomladanske dni. Ostanite zdravi!

Fotografije: Rune in Erika Jacobson
Napisala Erika Jacobson

SLOVENSKO DRUŠTVO SIMON GREGORČIČ KÖPING

Spoštovani člani društva »Simon Gregorčič«

Preberite si delovni načrt društva za leto 2022. Kot vidite, res upamo, da bo zanimivo. Na-dejamo se, da bo uspešno in da ne bomo imeli večjih težav glede virusa, ki nam je do zdaj povzročil čisto preveč težav. Upam, da se nam uresničijo želje in da bomo lahko izpeljali obletnico društva, obenem pa bi rad poudaril, da si res z vso močjo prizadevamo za to.

Spoštovani člani, predvsem mlajša generacija, vabim vas, da se nam pridružite v čim več-jem številu pri izvedbi tega jubilejnega srečanja.

Načrtujemo, da bomo na enem od sestankov sestavili delovno skupino za pripravo sreča-nja slovenskih rojakov in praznovanje te jubilejne 50. obletnice društva »Simon Gregorčič Köping«.

Leto, v katero smo vstopili, naj bo polno optimizma. Ob tej priložnosti naj vam zaželim vse dobro, naj bodo vsi dnevi in trenutki polni zdravja in vsega lepega.

Kära medlemmar, läs gärna vår verksamhetsplan för år 2022. Vi hoppas innerligen att det blir ett intressant år, utan större motgångar och att samhället förhoppningsvis äntligen kommer att lätta upp efter denna pandemi som nu pågått bra länge.

Inom styrelsen hoppas vi innerligen att vi kommer att kunna genomföra föreningens jubi-leumsfirande, vi jobbar på att kunna göra det och planerar inför det.

Kära medlemmar, framförallt vår yngre generation – jag hoppas att ni har möjlighet att delta vid genomförandet av firandet.

Vi planerar att sätta samman en arbetsgrupp som ska jobba med vårt firande av slovenska föreningens 50 års jubileum.

Jag hoppas detta år för med sig optimism och samtidigt vill jag även passa på att önska er allt gott.

Alojz Macuh

Predsednik društva Simon Gregorčič

Ordförande Slovenska föreningen Köping

epost: aa.macuh@gmail.com

Načrt dela slovenskega društva Simon Gregorčič v Köping v letu 2022 Verksamhetsplan för Slovenska föreningen i Köping för år 2022

Mån/ Mes	SLOVENSKO	SVENSKA
Jan	Družabni večeri ob sobotah	Trivselkvällar på lördagarna
Feb	Valentinovo / 12. 2. 2022	Alla hjärtans dag / 2022-02-12
Mar	Dan žena / 2022-03-12 Občni zbor društva 12. 3. 2022	Internationella kvinnodagen /2022-03-12 Föreningens årsmöte 2022-03-12
Apr	Družabni večeri ob sobotah Slovensko srečanje in 50. obletnici društva, 23. 4. 2022	Trivselkvällar på lördagarna Slovensk träff - 50års jubileum 2022-04-23
Maj	Druženje po dogovoru	Aktiviteter enligt överenskommelse
Jun	Romanje v Vadsteno / 4. 6. 2022 Praznovanje nastopa poletnega časa / 24. 6. 2022 Dan državnosti / 25. 6. 2022	Resa till Vadstena / 2022-06-04 Midsommarfirande / 2022-06-24 Nationaldagen / 2022-06-25
Juli-Sep	Delo društva po dogovoru	Aktiviteter i föreningen enligt överenskommelse
Aug	Srečanje vseh generacij v avgustu 2022	Slovensk träff för alla generationer / 2022 Augusti
Okt	Vsi sveti / 5. 11. 2022	Allahelgona helg / 2022-11-05
Nov	Družabni večeri ob sobotah	Trivselkvällar på lördagarna
Dec	Sv. Miklavž, / 2022-12-07 Silvestrovanje / 2022-12-31	Sankt Nicolaus / 2022-12-07 Nyårsfirande / 2022-12-31
	V septembru in oktobru je čas nabiranja gob in tudi takrat se dobivamo in skupaj preživimo lepe trenutke v gozdovih. Želim vam veliko veselja in uspeha pri delu!	I september och oktober plockar vi svamp och umgås ute i naturen. Jag önskar många trevliga stunder samt ett stort deltagande på alla våra aktiviteter!

Alojz Macuh
Predsednik društva / ordförande

Čestitke ob dnevu žena

Na dan žena je v navadi, da se spomnimo na vse ženske, ki so nam ljube in jim v znak ljubezni in spoštovanja podarimo kakšen cvet, seveda pa lahko tudi lepo misel. In kako to storiti lepše kot pa z najlepšimi mislimi za dan žena?

Drage žene, mamice in dekleta, čestitke za vaš praznik DAN ŽENA!

*Naj ta dan poseben bo za vas, mladenke brhke in ženice,
prešerno voščimo vam na glas, podarimo najlepše vam cvetlice!*

VABILO/INBJUDAN

Vsi lepo vabljeni na praznovanje 50. obletnice delovanja slovenskega društva Simon Gregorčič v Köpingu in hkrati na slovensko srečanje, ki bo **23. aprila 2022** s pričetkom ob **16.00 uri**, v dvorani **VOLVOGÅRDEN**, Glasgatan 17, 731 30 Köping.

Za ples in dobro voljo bo poskrbel ansambel Zadetek iz Slovenije, nastopali bodo tudi citrarka Tanja Zajc Zupan in pevka Teja Saksida prav tako iz Slovenije. Za hrano in pijačo bo poskrbljeno.

Prijavite se k Suzani Macuh, 072-943 17 31 ali suzana.macuh@gmail.com najkasneje do 15. aprila 2022. Ob prijavi več oseb je potrebno navest vsa imena oseb, ki pridejo.

Ans. Zadetek

Svenska föreningen i Köping välkomnar alla våra vänner och bekanta till föreningens 50 års jubileum och en slovensk riksträff som äger rum den **23 april 2022 med start kl. 16.00** på **Volvogården**, Glasgatan 17, i Köping.

Tanja Zajc Zupan

Teja Saksida

Mat och dryck är ordnat.
Ansambel Zadetek från Slovenien står för underhållningen. Vi gästas även av en cittraspelande musiker, Tanja Zajc Zupan och en sångerska Teja Saksida, även de från Slovenien.

Anmäl er senast 15 april 2022 till: Suzana Macuh, tel: 072-943 17 31 eller suzana.macuh@gmail.com Vid gruppanmälan behövs namn på samtliga deltagare.

DOBRODOŠLI/VÄLKOMNA!

Srečanje so omogočili/träffen kan genomföras tack vare: Urad vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, Slovenska zveza na Švedskem/Slovenska riksförbundet i Sverige, Köpings kommun och Studieförbundet i Köping

Grattis alla kvinnor, mammor och flickor på internationella kvinnodagen.

Erbjudande inför er träff i Slovenska klubben helgen 22-24 april 2022

Enkelrum 695,-/natt

Dubbelrum 800,-/natt

Extrasäng 300,-/natt

Barn under 7 år bor utan kostnad i befintliga sängar.

Alla priser är inklusive frukost.

Boka direkt till oss.

Telefon 0221-181 20 eller mail info@hotelscheele.se

Uppge slovenska föreningen när ni bokar så ni får rätt pris.

Bastu, gym finns på hotellet.

Besök gärna vår hemsida www.hotelscheele.se

Hotel Scheele

Hultgrensgatan 10, 731 50 Köping - 0221 19120 - info@hotelscheele.se - hotelscheele.se

Each Best Western® branded hotel is independently owned and operated.

ORFEUM – LANDSKRONA

SPD ORFEUM

V prejšnji številki Slovenskega glasila nam je že uspelo zapisati naše dogodke v decembru, zato je tokrat nekaj manj besedila. Za 8. februar se tokrat še nismo dobili v živo (do takrat so še veljali ukrepi za preprečevanje Covida-19), toda Danni je skupaj s kolegico Leno, učiteljico dopolnilnega pouka slovenščine v Nemčiji, pripravila spletno prireditev na Zoomu, ki je bila naknadno objavljena tudi na Youtubu.

Uvodoma sta gledalce nagovorili takole:

4 države, 2 učiteljici, 1 prireditev.

Tudi letos sva se odločili, da pripraviva spletno prireditev ob slovenskem kulturnem prazniku.

Pripravili sva jo z mislijo: Naj kultura v teh časih zbližuje daljave.

Najverjetneje bi bil izziv veliko večji, če bi si takšno prireditev želeli izpeljati na enem mestu, v živo: pri pripravi so namreč sodelovali udeleženci dopolnilnega pouka slovenščine na Danskem, v Nemčiji in na Švedskem, njihovi starši ter naši rojaki iz Slovenije.

V raznolikem programu so gledalci lahko uživali ob posnetih recitacijah in tudi ob recitaciji Prešernove *O, Vrba* v živo, čudovite glasbene točke učencev slovenskega dopolnilnega pouka in njihovih staršev in še nekaj drobnih biserov.

S svojo navzočnostjo so ju počastili tudi nekateri visoki gostje: g. Dejan Valentinčič, državni sekretar na Uradu Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu; g. Edvin Skrt, veleposlanik Republike Slovenije v nordijski regiji s sedežem v Kopenhagnu; g. Jožef Ciraj, pooblaščen minister z veleposlaništva Republike Slovenije v Berlinu, in g. Roman Gruden, sekretar na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport v RS.

Če vas zamika, da bi si prireditev pogledali, jo najdete na spletnem naslovu:

<https://youtu.be/5epcUkNWkKg>

V aprilu bomo v Stockholmu imeli v gosteh izjemno strokovnjakinjo za otroško in mladinsko literaturo, gospo Tilko Jamnik iz Slovenije.

V petek, 1. aprila 2022, ob 19.00, bo Tilka za starše pripravila delavnico z naslovom:

Zgodbe so krila, ki te vsak dan ponesejo kvišku. O družinskem branju ob letošnjem 2. aprilu.

Za otroke in njihove starše bodo bralne delavnice v soboto dopoldne, 2. aprila 2022 od 10.00 ure naprej.

Bralno delavnico smo poimenovali: Berimo in poletimo s slovenskimi knjigami ob mednarodnem dnevu knjig za otroke!

Gospa Tilka bo 3. aprila obiskala tudi otroke v Malmöju, bralna delavnica pa bo izvedena v sodelovanju z društvom Planika in v njihovih prostorih.

Če se želite prijaviti, pišite na orfeum.slosve@gmail.com

SLOVENSKO DRUŠTVO ORFEUM
VABI NA BRALNO DELAVNICO

**BERIMO IN POLETIMO
S SLOVENSKIMI KNJIGAMI
OB MEDNARODNEM
DNEVU KNJIG ZA
OTROKE!**

VODILA JO BO GOSTJA IZ
SLOVENIJE, GA. TILKA JAMNIK

KDAJ: SOBOTA, 2. APRILA 2022 OB 10.00
KJE: STOCKHOLM (LOKACIJA BO POSREDOVANA OB PRIJAVI)
PRIJAVE OBVEZNE: ORFEUM.SLOSVE@GMAIL.COM

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE RS ZA SLOVENCE V
ZAMEJSTVU IN PO SVETU

Slovensko društvo Orfeum

Naj izkoristimo priložnosti in najavimo tudi koncert, ki ga bomo 2. junija izvedli v Stockholmu, namen pa bo obeležitev slovenskega državnega praznika, ki je sicer 25. junija, vendar običajno takrat veliko ljudi že pobegne na dopuste.

Znova bomo imeli priložnost slišati Luka Einfalta na evfoniju in Tomaža Pirnata na klavirju, ki se jima bodo pridružili tudi glasbeniki, ki živijo na Švedskem, med drugim mezzosopranistka Klementina Savnik in morda še kdo. Pustite se presenetiti!

Koncert bo torej v četrtek, 2. junija 2022 ob 18.30 uri, in smo si ga zamislili kot koncert »po službi, AWC«. Pridružite se nam in z nami zaključite delovni dan.

Več informacij lahko v mesecu maju dobite na e-naslovu: orfeum.slosve@gmail.com.

Vnaprej prisrčno vabljeni!

* * *

Naj naš dopis sklenem takole: Veseli nas, da se bo letos v veliko slovenskih društvih po vsej Švedski zelo veliko dogajalo. Kljub trenutno manj stabilni politični situaciji si vsi želimo, da se stvari uredijo in da v Evropi še naprej vlada mir. Morda je zato toliko bolj pomembno, da se družimo in ostajamo ponosni na svoje slovenske korenine.

V pričakovanju prvih znakov pomladi (beri: pomladnih cvetlic), ki tu in tam že kukajo na plan, vas prisrčno pozdravljamo in vam želimo vse lepo!

Se vidimo!

Za Orfeum: Danni

SKD SLOVENIJA, OLOFSTRÖM

V našem društvu se je zelo malo dogajalo.

Decembra nismo imeli božičnega srečanja in tudi ne svete maše 30. januarja.

Upamo, da bo to novo leto boljše, in če bo šlo po načrtih, bomo imeli 12. marca praznovanje dneva žena in občni zbor.

Upamo, da se bomo zbrali v lepem številu in da se bom znova srečali s člani od blizu in daleč.

Srečno!

Žal nas je dosegla tudi žalostna novica.

Po dolgi in težki bolezni nas je 2. februarja zapustil Alojz Čehovin iz Olofströma. Naj počiva v miru!

Društveni načrt dela za leto 2022

12. marca ob 16. uri bo občni zbor društva in praznovanje dneva žena v društvenih prostorih.

23. aprila je načrtovano vseslovensko srečanje in 50. obletnica društva Simon Gregorčič v Köpingu.

21. maja ob 14. uri bo balinanje v društvu.

4. junija bo romanje v Vadsteno.

27. avgusta ob 14. uri bo piknik in srečanje pri Villa Liljenborg Kulturpsvägen 7 v Jämshögu.

22. oktobra ob 17. uri Vinska trgatev v društvu.

10. decembra ob 17. uri bo božično praznovanje v društvu.

Slovenska maša je vsako peto nedeljo v mesecu, in sicer v Olofströmu ob 11. uri in v Nybroju ob 16.30 uri.

Fotografije pa tokrat prinašajo malo nostalgije iz društva.

PLANIKA – MALMÖ

SKD Planika Malmö – december 2021

Občni zbor SKD Planika, Malmö

Sobota, 29. 01. 2022

Minevata dve leti, odkar nas je prizadela moderna kuga, ki ji je nekdo dal ime Covid-19, je pa tako rekoč izničila vse, kar smo imeli za samoumevno. Nehali smo se rokovati, pozdravljali smo se od daleč preko ulice, zaprla pa se je tudi Planika. Prepričani smo bili, da bo propadla, kar pa se po zaslugi sposobnega upravnega odbora ni zgodilo. Uspelo jim je prepoloviti najemnino, na zadnjem občnem zboru pa smo izvedeli, da je materialno stanje zadovoljivo. Stavba, v kateri domuje Planika, je zamenjala lastnika, znižana najemnina pa bo veljala do konca marca 2022, nato pa bodo sledila nova pogajanja, za katera upamo, da se bodo zaključila v korist Planike.

Na občnem zboru je bilo prisotnih 21 ljudi. Člani upravnega odbora bodo tudi v naslednjem letu ostali na svojih položajih, prišlo pa je do manjše spremembe. Iz zdravstvenih razlogov sta odstopila član UO Karl Šnurer in revizor Jožef Ficko. Na izpraznjeni mesti so bili izvoljeni: Jonni Silič kot revizor, Alexandra Križ in Andreja Klavžar pa v nadzorni odbor. Imena članov upravnega odbora: Predsednik Rudolf Belec, podpr. Natali Krumpačnik, tajnica Mira Dekanič in blagajničarka Diana Krumpačnik. Člani UO: Suzana Seč, Don Sevčuk, Dennis Belec in Romana Šolaja.

Prosimo vas, da poravnate članarino (družinska 350, posamezna 200 kron) na Bankgiro 404-5605.

SLOVENSKO DRUŠTVO STOCKHOLM

Pestra jesen Slovenskega društva v Stockholmu

Ogled predbožične tržnice v Skansnu, (18. decembra 2021)

Počasi postaja tradicija, da Slovensko društvo v Stockholmu povabi svoje člane in prijatelje na predbožično tržnico. Tudi letos smo se odločili obiskati tržnico v Skansnu. Skansen letos praznuje 130-letnico, zato je bil ogled tega muzeja na prostem še bogatejši. Del prazničnega programa je bil predstavitev praznovanja božiča v starodavni kmečki hiši, pripovedovanje legend in predstavitev živali s strani oskrbnikov.

Okoli 11. ure smo se zbrali pred glavnim vhodom muzeja na prostem. Imeli smo srečo z vremenom, saj je bilo nekaj stopinj plusa in suho. Takoj po vstopu smo izbrali tekoče stopnice, ki so nas popeljale do prvih muzejskih poslopij. Na pokritih tekočih stopnicah smo ob posnetih zvokih konjske vprege ter ob ponatisnjenih starih reklamnih plakatih Skansna, kot je bil videti pred 130 leti, z mislimi zaplavali nazaj v 19. stoletje. Čas se je upočasn timer.

Dobre volje smo prišli do trga, kjer je bilo razvrščenih 70 bogatih stojnic. Te so ponujale raznorazne lokalne obrtniške izdelke iz keramike, lesa in tekstila. Seveda so bili prisotni tudi kulinarčni izdelki, kot so med, slaščice, suho meso in sir. Med stojnicami so bile tudi takšne, ki so nam ponujale sladice in slane prigrizke. Da smo se malo pogreli, smo popili kuhano vino (glögg) in prigriznili ingverjeve piškote. Prerinili smo se mimo stojnic, kupili to in ono božično darilo in prispeli do odprte kmečke hiše.

V ogreti hiši nas je pričakala gospa v narodni noši. Ko smo se posedli po klopeh, nam je povedala legendo o hudiču, ki je tako kot Bog hotel nekaj ustvariti na Zemlji. Bog se ga je po dolgotrajnem tarnanju le usmilil in hudič je ustvaril kozla (bock po švedsko). Legenda pravi, da je bil kozel (julbocken) tisti, ki je obdaroval otroke v času božiča, šele kasneje je to vlogo prevzel Božiček. Kako je "kozol" bil videti, smo kasneje lahko opazili skozi okno ene od hiš. Kozel je bil upodobljen z veliko slamnato masko, namesto oči pa je imel luknje.

Po tej pripovedki smo si pogledali živali na prostem, jelene, koze, lose, tjulnje in sove. Medveda nismo videli, saj je počival v brlogu in si ga je mogoče ogledati šele za Veliko noč.

Okrog 14. ure smo znova prišli na trg, kjer se je trlo obiskovalcev, nekateri so celo plesali ob ljudski glasbi. Preden smo zadovoljni zapustili predpraznični Skansen, smo še pokukali v steklarsko in sedlarsko delavnico. V slednji smo slišali, da izdelava sedla iz svinjskega usnja traja tri mesece.

Bilo je prav lepo popoldne in želimo si več podobnih srečanj.

Besök på Skansens julmarknad, (18 december 2021)

Det börjar sakteliga att bli en tradition för den slovenska föreningen i Stockholm att bjuda in sina medlemmar och vänner till ett besök på julmarknaden. Även i år bestämde vi oss för att besöka Skansens julmarknad. Skansen firar 130-årsjubileum i år, vilket berikar

besöket på detta friluftsmuseum ännu mer. En del av det festliga programmet var en presentation av julfirandet i den gamla bondgården, berättelser om legender och vaktmästarens presentation av djuren.

Vi samlades vid klockan 11 framför huvudentrén till museet. Vi hade tur med vädret då det var några plusgrader och torrt underlag. Direkt efter att vi kommit in valde vi rulltrapporna som ledde oss till de första museibyggnaderna. På rulltrapporna kunde man se tillbaka till 1800-talet genom att vi fick höra inspelade ljud från häst och vagn och såg på nytt tryckta gamla reklamaffischer så som de såg ut för 130 år sedan. Tiden saktade ner. Med gott humör kom vi fram till torget, där det fanns upp till 70 olika stånd. Dessa bjöd på en mängd olika hemhantverk, allt från keramik och trä till textilier. Naturligtvis fanns det även kulinariska produkter såsom honung, kakor, torkat kött och ost. Bland stånden fanns också de som bjöd oss på söta och salta tilltugg. För att värma oss lite drack vi glögg och åt pepparkakor. Vid stånden köpte vi julklappar och sedan kom vi fram till den öppna bondgården. En dam i folkdräkt väntade på oss i det uppvärmda huset.

När vi satte oss på bänken berättade hon om myten om djävulen som liksom Gud ville skapa något på jorden. Gud förbarmade sig efter mycket tjat och så skapade djävulen en bock. Legenden säger att det var julbocken som gav barnen en julklapp, först senare tog tomten över denna roll. Senare såg vi i ett av husen hur "bocken" såg ut. Bocken representerades med en stor halmmask som hade håll för ögonen till den som var utklädd. Efter legenden promenerade vi i öppet zoo. Vi såg renar, getter, älgar, sälar och ugglor. Vi såg dock inte björnen eftersom den var i sitt ide och den kommer fram till påsk igen. Runt tvåtiden kom vi tillbaka till torget, där det var många besökare, några av dem dansade till folkmusiken. Innan vi lämnade Skansen tittade vi snabbt in i glasverkstaden och sadelverkstaden. I sadelverkstaden fick vi veta att det tar tre månader att göra en sadel av grisskinn.

Det var en vacker eftermiddag. Vi vill att träffen ska upprepas i en större grupp.

Napisala/skrivet av Mirjana Grujic

SKM

Krstno slavje v Båstadu na Švedskem

Kako je Cerkev vesoljna in katoliška, se je ponovno potrdilo s krstnim slavjem na isti datum, le dve leti razlike. Letos na predvečer sv. Treh kraljev 2022 sem imel milost podeliti zakrament sv. krsta majhni deklici s krstnim imenom Sophia Ebba Maud Danielsson Darlington v Marijini cerkvi v Båstadu, ki je v svetovnih krogih znan tudi po tenisu. Že kmalu po dvanajsti uri smo se začeli zbirati v starodavni cerkvi, seveda zaradi korone zelo previdno. Pred samim dogodkom sv. krsta smo se zbrali tudi ob prezgodnjem grobu, kjer smo prižgali sveče in kjer smo skupaj zmolili ter grob blagoslovili.

Krstno bogoslužje je bila hkrati tudi ena velika zahvala zdravniku Markusu in zdravnici Ebbi, staršema novokrščenke, saj se je Markus zelo zavzel za zdravljenje od korone, ki je »okronala« tudi švedskega vagabunda za Gospoda. Naj bo zgled staršev in botre v pomoč, da bo tudi mala Sophia, podprta v veri staršev, rasla v ljubezni do Boga in do ljudi ter tako živela vero, ki naj ji bo lučka na poti skozi vse življenje, dokler ne dospe domov v nebesa. Bog blagoslovi družino Danielsson Darlington, da bodo zgled vere svojim otrokom.

Krstni slavji v Göteborgu in v Malmö

Kakšno veselje in sreča mora biti v srcu staršev, ko ji Bog obdari s prvim otrokom. A še toliko večje je veselje in sreča, ko sta starša obdarjena s četrtilim oziroma s petim otrokom. Bogu hvala za dar življenja ter za ljubezen staršev, ki je odprta za življenje. Še posebej pa Bogu hvala za vero staršev in Cerkve, ki v krstu njihove otroke znova rojeva za večno življenje.

Kot narodni dušni pastir moram priznati, da sem bil obakrat prijetno presenečen, ko je pri krstnem slavju sodelovalo »veliko število« ljudi. V Göteborgu je bila velika večina prisotnih

pravzaprav mladih staršev z več otroki, tako da je bilo še bolj živo, v Malmöju pa se je tudi zbralo okoli 60 navzočih in lepo sodelujočih. Obakrat sem pripravil program, da so ljudje mogli lepo sodelovati. V Göteborgu z branjem berila in s prošnjami, kar sta mama Suzana in ata Merlin zelo lepo in prisrčno organizirala. Teta Slavica Bijelić je prebrala berilo, ostale sorodnice in sorodniki pa so prebrali prošnje za vse potrebe, ki so jih vsak po eno lepo glasno izrekli pri ambonu. Prav tako sta mama Izabella in boter Sebastian lepo sodelovala z branjem berila in prošenj pri krstu male Claudie Suzane.

Zelo nazorno je tudi sodelovanje starih staršev, ki so z veseljem in ponosom pokrižali svojega vnuka Benaja Jakoba in svojo vnukinjo Claudio Suzane. Bog daj, da bi tudi ta otroka rasla v veri Cerkve in bila deležna vzgoje v krščanski veri ter vrednotah, ki človeku pomagajo priti v nebesa.

Staršem, botrom, starim staršem ter pričam pri krstnem slavlju Benaja Jakoba ter Claudie Suzane voščimo obilo Božjega blagoslova ter odgovornosti pri vzgoji v katoliški veri. S krstom je tako, kot bi mlado drevesce posadili, a od krsta naprej bo treba z veliko ljubeznijo in skrbjo ter odgovornostjo narediti vse in po najboljših močeh, da bodo otroci rasli v veri in v pripadnosti Kristusu in njegovi Cerkvi. »Zalivajte« vzgojo svojih otrok z redno družinsko molitvijo, rednim obiskom nedeljske sv. maše in tudi z rednim prejemom sv. zakramentov. Le tako boste ohranili in gojili povezanost z Bogom ter tudi eden z drugim. Bog vas blagoslovi pri tem lepem in odgovornem poslanstvu.

Čestitke staršema Merlinu in Suzani Domić iz Göteborga ter botru Sandiju Bijeliću, ki je s svojo družinico prišel iz Slovenije, da je bil boter novokrščencu Benaju Jakobu. Prav tako čestitke staršema Izabelli in Andreu Kehlmeier, botru Sebastianu Seč ter pričama, tetama novorojenke Tanji Kehlmeier in Marii Lindsten! Vsem navzočim na krstnem slavlju pa polagam na srce, da z molitvijo in zgledom podpirate starše in botre pri vzgoji otrok, da bodo v veselje in ponos Bogu, Kristusovi Cerkvi ter oltarnim občestvom, ki jim od krsta naprej pripadajo.

Obisk Vida in Urške Kraner na Švedskem

Kakšna milost, ko sta me nenadoma obiskala mlada, katerih starše poznam iz župnije Sv. Lovrenca na Pohorju, od koder sem prišel na Švedsko pred skoraj devetindvajsetimi leti. Kakor se spodobi za popotnike, jih je treba pogostiti, saj nas tega uči tudi tukajšnja zavetnica sv. Brigita Švedska, ki je še danes znana po gostoljubju, ki ga gojijo njene sestre v Vadsteni in drugod po svetu. Ker je mladi par imel čas, smo se podali na dolgi sprehod, kjer smo odkrivali zanimivosti, se razgledovali po Göteborgu ter doživljali sončni zahod, ki se je prelival v čudovite barve, ki so prehajale vedno bolj v večerne barve in seveda v temo in z lučkami razsvetljeno mesto. Vid in Urška, hvala vama za obisk in veselo sporočilo! Bog naj vaju in vse vajine drage blagoslovi, Mati Božja pa naj vas varuje na vseh poteh, da boste ostali zvesti eden drugemu ter Kristusovi Cerkvi in krščanskim vrednotam, naši slovenski identiteti.

60 let Slovenske katoliške misije v Vadsteni v soboto, 4. junija 2022

Ker gre za častitljivi jubilej, nas bo s svojim prihodom počastila Njegova eminenca, kardinal Anders Arborelius, ki bo vodil slovesno binško bogoslužje, ki bo v švedskem jeziku, a pesmi bomo seveda prepevali v slovenskem jeziku, česar so še posebej vesele tudi tamkajšnje setre. Slovesni maši ob 12.00 uri bo sledila procesija do slovenske lipe in od tam v Kloster kyrko (samostansko cerkev), kjer bodo pete litanije in blagoslov. Od tam pa bomo kot po navadi odšli nazaj na vrt k sestram, kjer se bomo nekoliko zadržali. Od sester nas bo vse navzoče pot vodila v šolo Petrus Magni skola, kjer bo pravo slovensko praznovanje, za katerega bodo poskrbeli fantje kvinteta Dori.

Vadstena 2022 – jubilej 60 let Slovenske katoliške misije Göteborg (1962 – 2022)

Rojaki so se na Švedskem prvič začeli redno srečevati v katoliških skupnostih na terenu, petkrat večjem kot Slovenija, v aprilu leta 1962, ko je za stalno, za deset let, prišel mednje Jože Flis in jih duhovno ter tudi drugače oskrboval. Bil je prvi redni narodni dušni pastir, ki je iz Pariza prišel mednje. Začetki misijonskega dela so bili zelo težki in zahtevni. Treba se je bilo znajti, kako priti do ljudi, kako jih nagovoriti, kako jih zbirati okoli oltarja. Finančna situacija po Evropi, še posebej v protestantski Švedski, je bila tedaj zelo težka. Vendar je bila ljubezen do Kristusa ter do slovenskega naroda tista, ki ga je »priganjala tako kot apostola Pavla«, da se je tudi Jože Flis znašel v času in prostoru ter začel zbirati rojake okrog oltarja. Kot mi je bilo povedano, je na začetku maševal celo za Hrvate.

Za njim je od leta 1972 do 1977 prihajal s svojim »hroščem« iz Münchna p. Janez Sodja, obložen s slovenskimi knjigami in Našo lučjo, saj se je zavedal, kako pomemben je tudi pisani materni jezik za ohranjanje slovenske identitete na Švedskem. V Vadsteni je leta 1974 prvič zbral rojake z vse Švedske, kjer so se za Binkošti zbrali pri Sv. Brigiti Švedski. Od takrat je tudi Vadstena postala »slovenska«, zaznamovana s slovensko pesmijo, s slovensko glasbo in tudi plesom in slovenskim druženjem.

Kako daljnovidno je p. Janez Sodja posegel v zgodovino slovenskega izseljenstva na Švedskem in obenem tudi v katoliško Cerkev v tej skandinavski deželi. Naj še enkrat ponovim misel ene od sester Sv. Brigite Švedske: »Ne znamo si predstavljati Binkoštnega praznovanja brez Slovencev v Vadsteni.« In po dveh letih »posta«, ko nam je korona onemogočila naša binško vseslovenska romanja ter srečanja, z veseljem sporočam, da se nas sestre letos še posebej veselijo.

Med mašo bosta za spremljavo poskrbela organist Tomaž Pirnat in evfonist Luka Einfalt iz Slovenije, ki nam bosta pripravila tudi krajši program po maši (verjetno skupaj z glasbeniki iz društva Orfeum).

Srčno upam, da v Vadsteno po vseh zapletih zaradi koronavirusa končno uspe priti med nas tudi »srebrni kvintet Dori« in z njim njihov ustanovitelj Izidor Dori Pečovnik. Njegovi njegovi člani poskrbeli za prijetno slovensko vzdušje na dvorišču pri sestrah, kakor v slavnostni dvorani, kjer bo kulturni program in nato večerja ter slovensko rajanje.

Pričakujemo tudi posebne goste z Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, kakor tudi z našega veleposlaništva v Kopenhagnu. Upam, da nas še kdo od posebnih gostov obišče in skupaj z nami praznuje. Naj bo presenečenje.

Ker sem imel priložnost sodelovati na mednarodni konferenci o slovenski identiteti, ki jo je pripravilo Društvo katoliških pedagogov Slovenije proti koncu lanskega leta, bi rad poudaril, kako pomembno je za ohranjanje slovenske identitete vsako naše srečanje pri slovenskih sv. mašah na terenu, petkrat večjem kot Slovenija. Slovenska pesem, slovenska narodna glasba in materni jezik v vaših družinah, slovenski katoliški tisk, torej tudi pisana beseda, za kar si v zadnjem času prizadeva Danni Stražar, ki uči našo najmlajšo generacijo slovenščino tudi skozi pesem in igro. Bodimo in ostanimo ponosni slovenski kristjani ter skrbno iz generacije v generacijo predajajmo lučko vere, slovenski jezik, kulturo, slovensko identiteto.

Dragi rojaki z vse Švedske, spoštovana Slovenska zveza ter UO naših društev, naredite vse, da se bomo v lepem številu lahko zbrali, se zahvaljevali za prehojeno pot ter skupaj slovensko praznovali. Naj Vadstena za Binkošti znova postane »slovenska«.

Rezervirajte si čas za jubilejno 60-letnico naše misije in se radi udeležite tega vseslovenskega romanja ter srečanja za binkošti pri sv. Brigiti Švedski. Dobrodošli!

Z vami se veseli vaš Zvonko Podvinski

SMEH JE POL ZDRAVJA – ETT GOTT SKRATT FÖRLÄNGER LIVET

- Min partner var otrogen så nu ska jag via SMS avsluta förhållandet.
- Ska du skicka ett ynka SMS?!
- Ja. Jag ska skiljs-messa!

* * *

Adam och Eva

– Adam, älskar du mig?

– Javisst, vem annars?

Žena hoče poklicati moža, pa ima prazno baterijo v mobilnem telefonu.

Pa reče sinu Janezku, naj ga pokliče s svojega telefona.

Čez nekaj minut sin pravi: "Trikrat sem klical in vedno se je oglasila neka ženska."

Ko se mož vrne, ga žena pričaka na vratih in brez kakšne razlage mu eno primaže okoli ušes.

Potem pa "molitev".

"Ženska se ti oglašja na tvojem telefonu!"

"Kakšna ženska neki? Kaj pa je rekla?"

"No, Janezek, povej!"

"Rekla je: Številka trenutno ni dosegljiva, prosimo, pokličite kasneje."

* * *

På restaurangen

– Hovmästaren! ska vi sitta här tills vi svälter ihjäl??

– Det går tyvärr inte. Vi stänger klockan 22.00

* * *

Oče ne preveč uspešnega sina je prišel v šolo na govorilne ure.

Učiteljica mu pravi:

"Dober dan, sedite, prosim."

"Nimam časa, samo povejte mi, kako gre mojemu sinu."

"Ni dobro. Enice iz matematike, slovenščine in angleščine."

"No, dobro. Povejte mi raje, kakšen je pri športni vzgoji."

"Dober, zelo dober."

"In kakšen je po obnašanju?"

"V redu fant. Zelo priden."

"No, vidite. Kar ga jaz naučim, je super, kar ga vi, je pa katastrofalno."

* * *

– Jag låter alltid några lampor vara tända under natten för tjuvarna.

– Det är ju slöseri med elektriciteten. De brukar väl alltid ha med sig ficklampor?

* * *

"Jag skriver ut en medicin för stelheten i fingrarna. Så kan ni säkert spela piano sen."

"Oj, ja det var inte dåligt, doktorn Det har jag aldrig kunnat förut."

* * *

Janez gre k spovedi. Župnik ga pričaka in mu reče, da lahko svoje kolo parkira pred cerkvijo in sveti duh ga bo čuval. Možakar parkira kolo

in gre v spovednico. Tam mu župnik naroči, naj ponavlja za njim: "V imenu očeta in sina in svetega duha, amen."

Janez ponovi: "V imenu očeta in sina, amen."

Župnik: "Kje pa imaš svetega duha?"

Janez: "Ja, pred cerkvijo pazi na moje kolo."

* * *

Polisen stoppar en bilist

– Får vi gå igenom er bil?

– Javisst, men är det inte lättare att gå runt den?

* * *

"Ti si pa ful shujšal!"

"Ja, sem na ločevalni dieti."

"Kakšna pa je?"

"Ločujem se, kuhati pa ne znam."

* * *

Strömavbrott

– Förra veckan när det var strömavbrott satt jag fast i hissen i över tre timmar.

– Det var väl inget. Jag stod fyra timmar i en rulltrappa.

SODOBNA IN STARA IMENA MESECEV V LETU

JANUAR

Ime je dobil po rimskem bogu začetka in konca Janusu, ki je imel dva obraza – z enim je gledal naprej v prihodnost, z drugim pa nazaj v preteklost.

FEBRUAR

Ime je dobil po rimskem prazniku očiščenja – »febre«. Rimljani so po starem koledarju leto začeli s 1. marcem in pred prihodom novega leta se je bilo treba obredno »očistiti«.

MAREC

Ime je dobil po bogu vojne Marsu. To je bil po rimskem koledarju prvi mesec v letu.

APRIL

Ime je dobil po latinski besedi »aprire« (slov. odpreti). V aprilu se zemlja »odpira« v novo rast.

MAJ

Ime je dobil po rimski boginji pomladi, plodnosti in rodovitnosti Maji.

JUNIJ

Ime je dobil po boginji neba Junoni, ki je bila žena Jupitra, najvišjega rimskega boga.

JULIJ

Ime je dobil po rimskem vojskovodji Juliju Cezarju, ki je dal tudi prenoviti stari rimski koledar.

PROSINEC

Ime je dobil po prosu, saj je bil to mesec, zaznamovan z lakoto. Proso je bilo nekoč simbol blaginje.

SVEČAN

Slovensko ime povezujemo z besedo sveča, ki je lahko iz voska ali ledu – za obe je v temnem in mrzlem zimskem mesecu pravi čas.

SUŠEC

Ime je povezano s časom, ko zemlja pije snežnico, se začne sušiti in pripravljati na pomladno rast.

MALI TRAVEN

Slovensko ime je povezano z mladim in majhnim zelenjem na travnikih, poljih in v gozdovih.

VELIKI TRAVEN

Slovensko ime pomeni bujno pomladno rast.

ROŽNIK

Ime je povezano z rožami, ki so jih polja in travniki v tem času polni.

MALI SRPAN

Ime priča o tem, da je bil to čas, povezan z žetvijo, pri kateri so uporabljali srp.

AVGUST

Ime je dobil po cesarju Avgustu, ki je tako kot njegov stric Julij Cezar hotel videti svoje ime v koledarju (poleg tega je zahteval, da ima tudi njegov mesec 31 dni).

SEPTEMBER

Ime je dobil po latinski besedi za sedem (septem), saj je bil po starem rimskem koledarju to sedmi mesec.

OKTOBER

Ime je dobil po latinski besedi za osem (octo), saj je bil po starem rimskem koledarju to osmi mesec.

NOVEMBER

Ime je dobil po latinski besedi za devet (novem), saj je bil po starem rimskem koledarju to deveti mesec.

DECEMBER

Ime je dobil po latinski besedi za deset (decem), saj je bil po starem rimskem koledarju to deseti mesec.

VELIKI SRPAN

To je čas velike košnje oziroma žetve s srpom.

KIMAVEC

Ime je dobil po sadju, ki v tem času dozori in »kima« na vejah sadnih dreves.

VINOTOK

Označuje čas, ko »vino teče« v sode v času trgatve.

LISTOPAD

Označuje čas, ko listje pada z dreves.

GRUDEN

V tem času zemlja na poljih zaledeni v »grude« – od tod ime zadnjega meseca.

V SPOMIN – IN MEMORIAM

Nikoli si ne bi predstavljal, da bom nekoč za Slovensko glasilo napisal prispevek, pa ne le enega samega, ampak skoraj dve strani, ki ju imate pred seboj. Razlog je, da so svoje drage in Planiko v manj kot pol leta zapustili kar štirje dolgoletni člani. Spominjajmo se jih:

Vilibald Šoba 1939 – 2021. Ime Vilibald je imel zapisano v osebni izkaznici, vendar smo mu vsi, kolikor mi je znano, rekli Vili. Rodil se je pod Ptujsko Goro na Štajerskem.

Z mlajšo sestro sta tam preživljala svoje otroštvo. Oče je bil poštar in glasbenik, mati pa je hodila v dnino na bližnje kmetije. Življenje v majhni hiši je bilo revno in trdo, vendar bi bilo znosno, če mu ne bi, ko je bil star 12 let, umrl oče.

Po osnovni šoli se je izučil za mizarja, dela zanj pa ni bilo drugje kot na Ptuj ali v Mariboru, kar je pomenilo vsak delavnik prekolesariti 15 do 30 kilometrov. Leta 1959 je začel služiti vojaški rok, katerega veliki del je opravil v enotah Združenih narodov v Egiptu, kjer je bil dodeljen v transportni oddelek in opravil vozniški izpit.

Ko se je dve leti pozneje vrnil od vojakov in začel razmišljati o družini, je hitro ugotovil, da s svojo plačo v doglednem času ne bo mogel zaslužiti dovolj za stanovanje ali hišo. Dvignil je potni list in se leta 1965 odpravil na Švedsko.

Delo si je našel v Tovarni sladkorja blizu Malmöja, kjer je delal polnih 30 let. Vse dopuste je preživel v Sloveniji, tam je našel tudi Bronislavo in se leta 1970 z njo poročil. Pridružila se mu je, rodila dva sinova, Vili je skupaj z njo zaživel polno družinsko življenje.

Mnogo let je bil član Pevskega zbora planika Malmö, igral je harmoniko, največ veselja pa je imel z zelo lepo urejenim vrtom. Bil je srečen kot malokdo.

Marija Hudi, 1938 – 2022. Tudi ona je bila Štajerka iz Slovenskih goric. Na Švedskem, v kraju Husqvarna, si je ustvarila družino in rodila hčer in sina. Nekaj let kasneje, ko so se preselili v Malmö, se je pridružila Planiki ter tam ostala in pomagala dolga leta.

Marija Ciglar, 1937 – 2022. Rojena v Prekmurju, vendar je veliko večino življenja skupaj z možem Jožefom in tremi hčerami preživela v Malmöju na Švedskem. Vsi so bili vsa leta člani Planike.

Bernarda Ujčič, 1938 – 2021. Mlada leta je preživljala na drugem koncu Slovenije, na Krasu.

Jožef Ficko

Opomba uredništva: Ob poslanem prispevku smo bili zaproseni, da v članek ne posegamo, zato ni uredniško urejen in je objavljen v originalni obliki, brez kakršnih koli posegov v besedilo.

KRITIKA NAŠEGA GLASA UPRAVIČENA?

V 77deseti številki Slovenskega glasila, je med -pisma bralcev- Avgušтина Budja Bencek, izrazila negativno kritiko o uredniškem odboru Našega glasu, glasilu slovenskih društev na Švedskem.

Za boljše razumevanje mojega odgovora na kritiko, moram opisati pričetek ustanavljanja slovenskih društev in pričetek glasila Naš glas. V pričetku 1970 desetletja, so se pričela ustanavljati slovenska društva na Švedskem. V Stockholmu se je ustanovilo slovensko društvo 31. marca 1972 leta. V vseh večjih mestih Švedske, kjer so živeli Slovenci, so se ustanovila slovenska društva in kmalu je bilo na Švedskem okrog deset slovenskih društev. Število društev je rahlo nihalo, kajti v določenih krajih je bilo število Slovencev premajhno in ta društva so zamrla.

Slovensko društvo v Stockholmu je kmalu imelo preko sto članov in dejavnost v društvu je rasla. Pridobili smo starejšo hišo in v teh prostorih smo imeli svoje dejavnosti, krožke, šolo, šport in zabave. Član društva, Tone Jakše s sodelavci, je pričel z izdajanjem glasila Naš glas, kot - Glasilo slovenskega društva v Stockholmu-. Prve štiri številke glasila, so bila kot stockholmsko društveno glasilo.

Kot mnogi ne vedo je bil na sestanku vseh slovenskih društev na švedskem 30. maja 1976 v Stockholmu-Farsta, ustanovljen Koordinacijski odbor, za vsa slovenska društva na Švedskem.

Na drugem sestanku Koordinacijskega odbora Decembra 1976, je KO spremenil ime v – Komisija za koordinacijo dela slovenskih društev na Švedskem. To je povezovanje z domovino, slovensko šolo, obisk slovenskih kulturnih skupin na Švedsko, slovensko radio TV oddajo v švedskih medijih. Sprejet pa je bil tudi sklep, da postane stockholmsko društveno glasilo-Naš glas- glasilo vseh slovenskih društev na Švedskem. Pokroviteljstvo in uredništvo je prevzel Koordinacijski odbor (v nadaljevanju KO) kot glavni urednik pa je bil še

vedno Tone Jakše. Nadaljevanje KO se sedaj imenujete -Slovenska zveza-, ne vem pa polnega in pravilnega imena SZ.

Naš glas je pričel izhajati pomlad 1974. Torej, Naš glas je izhajal od leta 1974 do 2001 in izdal 170 številke, kar je 6 številke letno. Kot sodelavec glasila, sem pričel z drugo številko in sodeloval z izdajanjem glasila do zadnje, to je 170 številke, kar je 27 let. Izdajanje Našega glasa se je zelo razlikovalo od današnjega izdajanja neke publikacije. V 70 desetletju ni bilo računalnikov, ročno smo pripravili ogledalo za tisk, imeli smo ekonomske težave, distribucija je bila ročna. Ročno kuvertiranje z lepljenjem znamk in ročnim izpisovanjem naslovov na kuverte. Izdajali smo 600 do 800 izvodov, to je koliko, kot smo dobili naročnikov-članov društev iz vseh slovenskih društev na Švedskem.

Kot sodelavec in član uredništva -Našega glasa se s kritiko gospe A. Budja ne strinjam. V Našem glasu so imeli pravico sodelovati vsi s svojimi prispevki, to je bila tudi naša želja o čim večjem sodelovanju članov društev. Toda gospa A. Budja trdi drugače - citiram: če mu je to tedanji socialistično obarvan uredniški odbor to dovolil! Nikoli nismo imeli selekcije prispevkov in smo bili samo veseli nad prispevki članov društev. Samo Vi, gospa Avgušтина Budja, ste imeli v -Našem glasu- objavljenih 41 prispevkov, skupno 39 strani (kontrolirano) 9 fotografij in prispevek člana uredništva -Našega glasa- o triu sestre Budja, stran in pol s fotografijo. Vi ste delovali mnogo let kot odbornik v Koordinacijskem odboru kateri je imel pokroviteljstvo nad -Našem glasu in uredniškem odboru. Zakaj v vseh letih Vašega delovanja v KO in odbornici Lipe, niste opozorili – protestirali proti domnevnim nepravilnostim o delovanju Uredniškega odbora Našega glasa? Prosim, ne povišujte sebe s tem, da naknadno po mnogih letih ponižujete druge!

Lep pozdrav Pavel Udir

Slovensko GLASILO - Slovenska BLADET

Izdajatelj / Utgivare: Slovenska zveza / Slovenska riksförbundet i Sverige
Box 145, 731 23 Köping
www.slovenskazvezanasvedskem.com

Predsednik / Ordförande: Alojz Macuh; slovenska.riksforbundet@gmail.com

Telefonska številka: +46 (0) 736003092

NASLOVI – ADRESSER

KLUB KULTURE SLOVENIJA

Preds: Karli Zunko
c/o Karli Zunko,
Norra Torggatan 17, 640 30 Hälleforsnäs
slovensko.drustvo@gmail.com

IVAN CANKAR

Preds. Ivan Zbasnik, 035- 21 12 94
Meteorvägen 17, 302 35 Halmstad
il.zbasnik@bahnhof.se

SD SIMON GREGORČIČ

Preds. Alojz Macuh,
Scheelegatan 7, 731 32 Köping
aa.macuh@gmail.com
<http://antonbreznik.wixsite.com/simon>

KD SLOVENIJA

Preds. Miran Rampre,
073-384 08 23

SLOVENSKI DOM

Preds. Jože Zupančič, 031-98 19 37
Parkgatan 14, 411 38 Göteborg
marrat68@hotmail.com

VELEPOSLANIŠTVO Republike Slovenije

Amaliegade 6, 2. Floor
1256 Köpenhamn, Danmark
Tel: 0045 33 73 01 20, 0045 33 73 01 22
sloembassy.copenhagen@gov.si

SKD FRANCE PREŠEREN

Preds. Lado Lomšek, 031-46 26 87
c/o Lomšek
Stora björn 33, 415 16 Göteborg
ladolomsek2@gmail.com

SD PLANIKA

Preds. Rudolf Belec, 040-21 80 48
Mobilni telefon: 0709-535401
V:a Hindbyvägen 18, 214 58 Malmö
kontakt@planika.se
www.planika.se

SD STOCKHOLM

Preds. Rok Ogrin
Slovenska föreningen i Stockholm
c/o Rok Ogrin
Grindtorpsvägen 41 lgh 2001; 183 49 Täby
slovdrustvo.stockholm@gmail.com
<http://slovenskodrustvostockholm.weebly.com/>

PEVSKO DRUŠTVO ORFEUM

Preds. Danni Stražar
c/o Bencek-Budja
Nattljusgården 28 B, 261 72 Häljarp
orfeum.slosve@gmail.com

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA

Parkgatan 14, 411 38 Göteborg
Zvone Podvinski, 0708278757
zvone.podvinski@rkc.si

Tisk/tryck: Grafika Gracer d.o.o., Celje, Slovenija/Slovenien

